

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe 6 jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe 6 jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDACTIA
ŞI ADMINISTRATIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la adminis-
trație. Prețul după tariful
și învoială.

Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

Ulster.

Marea Britanie se găsește într-o grea criză politică. Mândra stăpână a mărilor, și a celui mai mare imperiu ce-a cunoscut istoria vre odată, e frământată, nu de-o problemă externă sau colonială, nici de vre-o chestiune politică de ordin economic sau social, cum s'ar aștepta dela cea mai industrială țară, dela cel mai mare popor negustor al lumii. E și aici o problemă națională care pricinuieste situația cea mai gravă în care s'a găsit Anglia de 2—300 de ani încoace.

Se pare că e un blestem care urmărește până în a zecea și până a o sută spită pe toți asupritorii naționali. Rodul victoriei lor, cules pe câmpul de luptă adesea inegală, nu le servește spre înălțare și întărire, ci este adesea pentru urmași un izvor de mari incurcături și înfrângeri. Turcia de azi, în definitiv, nu pătește decât de păcatele epocii sale de cucerire și împilare. Avântul epocii de glorie națională s'a sfârșit, dar din ea a rămas asuprirea și nedreptățile neamurilor străine, ca o moștenire oneroasă, fatală. Supt povara ei zdrobitoare urmașii lui Selim, ai lui Baiazid și Soliman încearcă zadarnic să se ridice din nou și să regenereze țara. Austria lăcomă odinioară decât mai multe provincii heterogene, se teme să nu-și vadă haina rupându-se în petecile din cari și-a cusut-o în epoca de inconștiență a popoarelor. Și Anglia atât de omogenă la părere vedește tot mai mult năzuința dizmembrării în părțile ei constitutive: Irlanda, Scoția și Țara Galilor (Wales).

Deocamdată, e drept, problema cea mai acută e cea irlandeză.

Chestiunea Irlandei e fără îndoială una din cele mai vechi, mai interesante, și mai complicate chestiuni naționale din Europa. Ceea ce o face interesantă e faptul că lupta pentru ideea națională aici nu a încetat nici după pierderea aproape completă a limbii naționale irlandeze. Conștiința națională însă, fără limba națională, a răsușit, sprâjinită de factorul religiei și al situației geografice deosebite, să mențină lupta contra Angliei și să o ducă tot mai mult la izbândă. Deși anglicizată—abea unele ținuturi, 10—15% din populația țării, au păstrat vechia limbă celtică a Irlandei—irlandezii au rămas infocați aderenți ai idealului lor național în forma unei autonomii provinciale, faimosul *Homerule* irlandez.

Reprezentanții lor în parlamentul din Londra sunt aleși pe baza acestui program politic și constituiesc un partid naționalist a parte, compus din vre-o 85 de deputați. Ei nu au încetat din 1802 începând să reclame cu energie restabilirea unui parlament irlandez la Dublin. Și cum la pretențiile lor de ordin național se adăogă și suferințele economice ale populației rurale prin plaga latifundiilor cari se aflau în mâinile lorzilor englezi, urmașii cuceritorilor (intocmai cum la noi marea proprietate se află în mâni ungurești), dese revolte agrare, emigrațiunea și procesul de despoporațiune înspăimântătoare făcură ca chestiunea irlandeză să ajungă o rană deschisă și veșnic sângerândă a putericei Angliei.

În cele din urmă unul din cele 2 mari partide istorice ale Angliei,

liberalii, hotără să înscrie în programul său revendicările irlandeze, realizarea *Homerule*-ului. Față cu ei conservatorii se declară înverșunați apărători ai uniunii Irlandei cu Anglia și fură botezați *unioniști*. În trei rânduri liberalii încercară înfăptuirea programului lor: în anii 1886, în 1892 și mai în urmă în 1912. Cele două dintâi eșuară. Pentru izbutirea celei de a treia, partidul liberal fu nevoit să facă o reformă a constituției engleze care înfrângea dreptul îndărătnic de *veto* al Camerei lorzilor, conservatorii și unioniști. Conform acestei reforme un proiect votat de trei ori de Camera comunelor devine lege și fără asentimentul lorzilor. Abia acum *homerule* putu să fie votat în două rânduri de majoritatea liberală națională a Camerei și se apropie tot mai mult de realizarea sa, de înfăptuirea vechiului vis al patrioților irlandezi.

Și atunci în această fază, problema irlandeză, aproape de soluțiune ajunge la supremul grad al complicației. E problema *Ulsterului*. Ce este *Ulster*? E o provincie a Irlandei, așezată în colțul de nord-est al insulei. De sute de ani aici s'a așezat o populație engleză neaoșă. Capitala acestui ținut e Belfast. Englezii stabiliți aici nu s'au amestecat cu populația irlandeză. Ei au păstrat toate particularitățile lor de rasă, toată deosebirea fundamentală dintre englo saxoni și celți. Englezul harnic, sobru și cumpătat, cultivă comerțul și industria și formează o populație bogată, activă, înfloritoare. Irlandezii nestatornici, ușuratici, deschiși și simpatici, sunt mai mult agricultori.

Deosebirea cea mai adâncă e însă în religie. Biserica anglicană, rece, națională și cam sectară exprimă sufletul englezesc, până când legea catolică, pompoasă colorată, aproape mistică, e a celților calzi, vibrători și bogăți în fantazie. Cu acest chip fiecare religione are aici rolul unei biserici *naționale* și crează între englezi și irlandezi aceiași deosebire pe care aiurea o indică limba națională.

Luptele religioase din secolele trecute au lăsat între catolici și protestanți (adecă irlandezi și englezii sultieriani) o drojdie de ură și animozități istorice. Englezii din Ulster protestează contra *homerule*-ului. Ei pretind că vor fi tiraniizați de parlamentul catolic ce urmează să se înființeze la Dublin. Ori-ce va fi, ei doresc să fie cărmuiți din Londra, câtă vreme catolicii (irlandezii) nu vor să consimță la sfârșirea și divizarea insulei. Aceștia susțin că englezii formează minoritatea populației. Într'adevăr, din 4,381.951 de locuitori ai Irlandei 73.9% sunt catolici, până când 26.1% sunt protestanți. Chiar și în provincia Ulster există o puternică minoritate catolică; alături de 729.624 de protestanți locuiesc acolo 316.406 catolici.

Spre a completa tabloul situației adăogăm ceea ce e cunoscut oricărui cetitor de ziare că ulsterianii în mișcarea lor de protestare fanatică și exasperată, au mers până la formarea unui guvern provizoriu și a unui corp de armată de voluntari de 40—50.000 de oameni (după ei chiar de 100.000 de oameni) cari au jurat pe Sfânta Scriptură că vor lupta cu prețul vieții lor împotriva *homerule*-ului. Pentru reprimarea acestei mișcări guvernul englez proiecta o lovitură armată, dar planul

lui îi aduse un eșec lamentabil. Peste o sută de ofițeri declarară că nu vor lupta contra conaționalilor lor din Ulster și și prezentară demisiunea pe care nu o retraseră decât după promisiunea formală, dată în scris de ministrul de război că guvernul nu le va cere nici un serviciu de acest fel.

Această făgăduială dezaprobată de guvern provoacă o nouă criză care se sfârșă ca demisiunea ministrului de război și cu girarea departamentului său prin primul ministru d-l Asquith.

Care va fi sfârșitul acestei pasionante lupte naționale? Camera deputaților din Londra se pregătește să voteze pentru a treia oară proiectul *homerule*-ului. După acest act, el va deveni lege și fără consimțământul lorzilor. Bine înțeles nu putem să cunoaștem și să prevedem toate consecințele.

Putem cel mult să căutăm a găsi în mod rațional o soluțiune pe cât ne îngăduesc distanța ce ne desparte de acele locuri și elementele de judecată de cari dispunem.

Noi credem că oricât de dureros ar fi acest sacrificiu intelectual pentru irlandezi, ei vor trebui să consimță la scoaterea Ulsterului de supt *homerule*. Drepturile minorităților naționale sunt intangibile și sacrosante. Principiul acesta formează una din cuceririle cele mai prețioase ale luptelor naționale moderne Irlandezii, cari ei singuri formează o minoritate în imperiul britanic, trebuie să respecte minoritatea de englezi cari se află între dânșii. Principiul majorității este dominant în politică, dar în chestiile de ordin național el nu poate să fie menținut fără tiranie și violențare. Vor trebui și irlandezii față de Ulster să renunțe de bună voie la acest drept, contra căruia au luptat singuri timp de peste o sută de ani în parlamentul din Londra. Supt raportul geografic, ce e drept, Irlanda pare una și indivizibilă și reclamă o administrațiune unitară; dar ceea ce împrejuruirile, rasa, conștiința și legile externe ale naționalității au despărțit, nu poate fi unit prin silă și nedreptate. Fiecă *Ulsterul* va fi cu totul scos de supt *homerule*, fie că el se va bucura în sânul acestei autonomii, de unele drepturi și garanții, se pare că această provincie nu va putea fi înglobată fără orice condiții în viața autonomă irlandeză.

În sfârșit, pentru a desăvârși ilustrarea acestei probleme complicate, va fi poate bine să facem o mică analogie.

Avem și noi Românii Ulster-ului nostru. Problema lui politică nefiind acuma actuală nu s'a pus încă, dar nu va întârzia să se puie imediat ce se va face o încercare serioasă și sinceră de a ni se acorda autonomia națională. Ulster-ului nostru e săcuimea. În sânul majorității românești acum formează și ei o minoritate destul de compactă și conștientă, intocmai ca și eglezii din Ulster-ului Irlandei.

Ce va fi cu acești săcui dacă odată, într'un timp nu prea depărtat cum credem, aspirația noastră de viață națională autonomă se va înfăptui? E o chestiune care desigur nu e actuală și discuția ei acuma nu poate avea decât un caracter academic. Cu toate astea nu șovăiesc a spune că singura soluțiune va trebui să fie și aici principiul respectării minorităților naționale.

Săcuii vor trebui să-și capete atunci autonomia lor națională, cu libertățile de limbă și ocărnuire proprie nevoilor lor naționale, intocmai precum ni-le reclamăm și noi.

Analogia asta, deși nu e ac-

tuală, e interesantă. Ea ne ilustrează și mai bine esența chestiunii Ulster-ului și ne confirmă încă odată necesitatea principiului de respectare a minorităților naționale (gh).

Congresul naționalităților.

Un răspuns la articolele apărute în ziarul „Gazeta Transilvaniei“.

de Gheorghe Fleșariu, major I. r.

München, 19 Aprilie 1914.

Propunerea „Gazetei Transilvaniei“ pentru convocarea și ținerea unui congres al naționalităților este — în fața situației politice generale de acum — atât de importantă și actuală, iar acest sfat al popoarelor atât de oportun, încât nu-mi pot închipi nemaghiar conștiința datorită sa națională și patriotică, care să nu salute cu cea mai mare bucurie această frumoasă și înțeleaptă propunere și să nu facă totul, ce-i stă în putere, pentru întruparea ei imediată. Importanța propunerii pentru ținerea congresului este cu atât mai mare cu cât ea vine chiar dela „Gazeta Transilvaniei“, cel mai vechiu, probat și binecibzător organ al presei noastre.

Azi, după evenimentele și transformările din Balcani, stăm în fața unei situațiuni cu totul schimbate. Prin conducerea atât de rea și de nepatriotică a politicii noastre interne și externe am ajuns în cele din urmă, ca azi dușmanii imperiului nostru habsburgic să ne nădărușă bolnavi de moarte, cerți între noi ca cuturarii, iar împărăția noastră să fie numită cuapta pentru împărțală între ei, pe „and ziare de mare importanță și anume din Germania, ne spun verde și pe fata, că noi n-am mai fi aliați, pe care să se poată răzima alții noștri. Ba o foa e oficioasă din Saxonia numește monarhia noastră un cadavru, de care Germania să se lăpede în grabă și să caute alianța cu Rusia“.

După d-srobirea popoarelor balcanice de sub jugul turcesc, toate popoarele asuprite strigă după libertate și dreptate, iar contele Tisza, ca răspuns la acest strigăt, declară în camera, că o lege sancționată de Maj. Sa — legea naționalităților — prin care se acordă un minim de drepturi nemaghiarilor, n-o poate escuta!

De sine înțeles, că prin aceasta nemulțămirea popoarelor, amarul și indignarea lor cresc tot mai tare și în aceiași măsură crește și dușmănia țarilor vecine, cari au conaționali la noi. În mulțime-ne-a această politică oarbă numărul dușmanilor și pierdute-ne-a totii amici de mai înainte.

Și n-avem decât să privim în jurul nostru, ca să ne convingem de acest trist adevăr. Președintele suntem azi înconjurați de dușmani, iar înăuntrul țării suntem certați naționalicește și slăbiți grozav politicește. O singură nădejde ne mai rămase, în mijlocul valurilor umflite de luptele naționale, mai stătea ca o stâncă de granit *glorioasa noastră armată unitară*. Comis-au însă dușmanii ei și ai imperiului sacrilegul atentat și în contra acestei unități istorice, ca s-o desfacă spre a putea sfărâma apoi și acest sanctuar și bun al tuturor popoarelor imperiului!

După ce le-a succes, să facă din impunătoarea armată a imperiului (Reichsarmee) o armată comună („Gemeinsame Armee“), iar din puternicul „Reichskriegsministerium“ un „gemeinsames Kriegsministerium“ a-tornător de grația a două ministere și după ce le-a succes — după programul Tiszaist al „comisiunii de 9“ — să vire și în armată *microbul dualizării, al maghiarizării și al descompunerii*, tot ei ateargă acum prin America și chiar în Rusia, ca să ne facă patria de ocară, să agite contra imperiului manifestându pentru *independența* deplină nemai mulțămindu-se nici cu „comunitatea“ câștigată prin atâtea mijloace detestabile.

Așa de departe am fi ajuns dar prin politica atât de greșită de până acum, prin politica de descompunere și de catastrofel Este deci timpul suprem, ca cei cari mai au în pieptul lor o schinte de patriotism să facă tot ce

pot pentru salvarea patriei print'o împădare generală a tuturor popoarelor pe baza egalei îndreptățiri. O eră nouă se impune, o eră care să acorde și să garanteze toate drepturile naționale și politice fiecărei națiuni precum și libera ei dezvoltare în cadrele acestui imperiu spre mărirea și întărirea lui și spre mulțumirea tuturor popoarelor lui, cari vor fi apoi tot atâtea fortărețe de apărare și stânci puternice contra tuturor valurilor și furtunilor dușmane, vie ele din orice parte.

Congresul naționalităților propus de „Gazeta Transilvaniei“ va fi primul și puternicul pas de acțiune comună pentru rezolvirea acestei mărețe probleme. După acest congres al naționalităților din Ungaria va urma apoi „Congresul cel mare al națiunilor imperiului“.

Suntem doar toți fi ai unela și aceleiași împărății, legați prin aceleiași iubire și prin egale interese pentru existența ei ca *intregime*. Și aceasta chiar după însăși receta contelui Apponyi, din vorbirea sa rostită cu prilejul interpelării în chestia tratatelor romano-maghiare, ca *adecă simțul nemaghiarilor pentru stat să fie superior simțului pentru rasa lor. Prin urmare și simțul domnilor nemesi pentru imperiu să fie mai mare ca simțul lor pentru națiune și stat“.*

Aceleiași dorințe a dat expresiune și Majestatea Sa, cu prilejul realizării învoielii între Poloni și Ruteni exprimându și bucuria asupra acordului realizat cu următoarele cuvinte: *„die besondern Wunsch der Völkersreits den hoheren Zielen des Reiches unterordenen“.* (Dorințele speciale ale popoarelor să fie în totdeauna subordonate ținutelor mai înalte ale imperiului!).

Această dorință a bunului nostru Domnitor este adresată tuturor națiunilor Monarhiei deci și maghiarilor, cari dela 1867 până azi, n-au voit nici să audă de un *imperiul*, eliminând președintele și cuvântul *Reich*, ci tot numai de *statul unitar național maghiar*!!!?

Deci cu toții, toate națiunile inclusive cea maghiară trebuie să ne subordonăm simțământul de rasă și de țară simțului aparținerii *imperiului* habsburgic și să ne aducem interesele noastre naționale în deplină conglăsuire cu scopurile și interesele acestui imperiu, care la rândul său dator este, să fie un părinte bun și drept pentru toate popoarele lui și pentru egala lor îndreptățire.

Sunt sigur, că Congresul naționalităților va fi salutată cu înălțare de majoritatea covârșitoare a popoarelor imperiului, a cărei mărire și prosperare le zace la inimă. Toți patrioții adevărați ai imperiului și ai statului vād, că așa, cum stau lucrările azi, nu mai poate merge fără a ne prăbuși cu stat și cu imperiu cu tot, în abisul, la a cărui margini ne'a adus politica nenorocită de până acum. Această politică otrăvitoare și dușmană de moarte naționalităților a devenit o primejdie mare atât pentru statul ungar cât și pentru imperiu și armată.

Amintiesc pe scurt cum s-a vărât această politică nenorocită și în inima armatei, în care și-a făcut drumuri și cărări de intrare din toate părțile, cu toate că tocmai armata noastră ar fi trebuit să fie ferită de orice atingere cu politica. De fapt armata a fost un deceanu întreg asediată politicește de politicienii maghiari pentru stoarcerea limbii de comandă în limba maghiară. Toate reformele militare proiectate și atât de necesare nu s'au votat, nici chiar recruții, înecat am rămas înapoi cu multe. Se știe că ridicarea acestui asediu s'a făcut numai după acordarea concesiunilor maghiare naționale, după faimosul program Tisza-ist

al «Comisiunii de 9» și după ce ministrul de război i-a retezat capul făcând ul din „Reichskriegsminister” simplu „Kriegsminister”, ca nici pomană de «imperiu» să nu mai fie.

Cunoscut este și aceea, că în urma acestor succese s-au unit apoi regimul cu opoziția și au dat năvală și asupra drepturilor legale și neatingibile ale Majestății Sale, cerând prin falmoasa rezoluțiune în chestia convocării rezerviștilor, ca aceasta să se poată face numai cu consimțământul parlamentului. Tisza a fost sufletul acestor rezoluțiuni ca și al președintilor «comisiunii de 9». Urmările primejdioase ale acestor concesiuni pentru unitatea și valoarea armatei noastre precum și pagubele mari cauzate limbii materne a soldaților nemaghiari, sunt toate cunoscute, asemenea și strigătul de durere prin presă și prin adunările de protestare ale națiunilor nemaghiare.

Este deci foarte laudabil, că în propunerea „Gazetei Transilv.” este luată într-un punct separat în program și chestiunea armatei, care punct a devenit de o deosebită importanță, după ce această politică unilaterală și anti-imperială amenință cu descompunere și cu perire și această instituțiune de glorioase tradiții istorice, singura legătură ce a mai rămas între cele două state dură zdrobirea unității imperiului în 1868. Naționalitățile nemaghiare să arete la acel congres, că ei dau țării pătru, iar maghiarii abia două corpuri de armată, că ei vreau ca armata să rămână și pe viitor ceea-ce a fost întotdeauna în trecut: un sanctuar al tuturor popoarelor, ferit de orice influințe politice și de orice favoruri și privilegii, căci aceasta ar fi moartea ei. Este o nedreptăți stăgătuire la cer cu nemaghiarii, cari compun două din trei părți a armatei din Ungaria, să nu fie reprezentate în delegațiuni prin nici un singur delegat ales. Dea Dumnezeu ca Congresul Naționalităților să îndrepte toate spre bine spre mulțămirea popoarelor și spre fericirea patriei!

Camera ungară a ținut ieri o scurtă ședință. Președintele camerei a făcut amintire de îmbolnăvirea Maj. Sale, dând expresiune dorinței, ca lucrul ședință cât mai apropiată a camerei să poată aduce la cunoștința deputatilor, că Maj. Sa este deplin tabătit. Boala Maj. Sale de altfel nu inspiră nici o neliniște deosebită având un curs normal.

Prim-ministrul Tisza prezintă apoi rescriptul regal, prin care se închide a treia sesiune și se declară deschisă a patra sesiune parlamentară.

Camera magnailor a ținut ieri deasemenea o ședință, în care s'a dat cetire rescriptului regal.

De la conferința interparlamentară. Marele consiliu al uniunii interparlamentare a ținut luni la Bruxelles o ședință sub președinția lordului Weardale, care a raportat cu privire la silințele făcute la Haga pentru a se convoca a treia conferință pentru pace. Viitoarea conferință va avea loc la 19 August, la Stockholm.

Scrisoare de departe.

Sunt rare împrejurările când putem trăi clipe de intensă înălțare sufletească, când pe deasupra nevoilor și asprei lupte pentru viață armonia unei opere de artă înalt umanitară, ne deschide cele mai largi orizonturi spre care mintea noastră se avântă adeseori.

Trădările prietenilor, nedreptățile omenești și spiritul materialist, orcât vor fi zdrobit idealurile vietii, nu pot smulge dintr-un suflet omenească ceace a avut viața și a vibrat atât de puternic odinioară. Armonia ideală a celorlora aspirații poate renaște cu același forță și cu aceeași speranță, ca și liniile vapoare pierdute în lumina vapoare a unui răsărit de primăvară.

Am asistat la un concert dat de o societate corală de muncitori germani din Düsseldorf: Warheit, în palatul Trocadero, ca mai frumoasă sală de sărbări din Franța.

Concertul a avut un real și legitim triumf. Succesul acestor modesti artiști a fost incomparabil Toti erau muncitori. Seara după munca grea în fabrici sau ateliere muncitorii germani se reunesc pentru a învăța să interpreteze cap de operele muzicale.

Admirație merită acești umili și modesti muncitori în viața lor de continuă și aspră muncă, ei, cercetă-

Intâlnirea dela Abbazia.

Consfătuirile dela Abbazia între miniștrii de externe ai Italiei și Austro-Ungariei s'au sfârșit luni și, judecând după comunicatul oficial publicat, întrevederile au avut un rezultat satisfăcător stabilindu-se un perfect acord între vederile reprezentanților politicii externe ai ambelor state. Iată comunicatul oficial publicat asupra întrevederii dela Abbazia:

Vizita pe care ministrul de externe al Italiei a făcut-o zilele din urmă la Abbazia colegului său austro-ungar, a dat un nou prilej fericit ambilor bărbați de stat de a avea un schimb de vederi adâncit și îndelung asupra situației generale precum și cu privire la diferitele chestiuni cari ating în mod mai special raporturile dintre Italia și Austro Ungaria. În conversațiile dintre d-rii di San Giuliano și Berchtold s'a manifestat odată mai mult perfecta identitate de vederi care a fost spre folosul celor două puteri aliate și a unei soluțiuni pacifice a numeroaselor probleme ridicate de ultima criză balcanică. Constatând efectele satisfăcătoare ale acestei politici, cei doi miniștrii, inspirându-se de o deplină încredere reciprocă, sunt hotărâți să stăruie, de acord cu Germania, în linia de conduită actuală și de a coopera spre a face cât mai vie simplitia opiniei publice pentru legăturile dintre cele două guverne.

Telegramă către Bethmann.

Miniștrii di San Giuliano și Berchtold au adresat cancelarului german la Corfu următoarea telegramă:

»Convorbirile ce le-am avut cu privire la toate chestiile atingând interesele noastre ne-au permis să constatăm odată mai mult perfecta concordanță de vederi a celor trei puteri aliate și vă trimitem, cu o adevărată plăcere, în momentul de a ne despărți, expresiunea amicitiei noastre celei mai sincere.»

Cancelarul Bethmann-Hollweg a răspuns prin următoarea telegramă adresată miniștrilor San Giuliano:

»Primește afectuoasele mele mulțumiri pentru cuvintele ce mi le-ai adresat împreună cu contele Berchtold. Mă aliez la tratativele ce le-ști avut și mă bucur constatând că ne leagă același amicitie.»

Voci de presă.

Intreaga presă italiană se ocupă pe larg cu rezultatele întâlnirii dela Abbazia.

Ziarul »Tribuna« comentând comunicatul oficial asupra întrevederii dela Abbazia, scrie că în convorbirile dintre cei doi bărbați de Stat, n-a rămas necercetată nici o chestiune, care să fie în legătură cu interesele și raporturile dintre cele două state.

Pentru guvernul italian această întâlnire diplomatică înseamnă închiderea unui period de activitate diplomatică grea și laborioasă, în care solidăritatea Triplei-Alianțe a fost cea mai sigură cheazăie a păcii.

»Messaggero« spune că între Berchtold și di San Giuliano s'a discutat și asupra edictelor de la Trieste și plângerilor austriace, în contra atitudinii dușmănoase a pressei italiene. Impăratul a fost informat zilnic asupra fazelor acestei discuții. În cercurile slave se manifestă nemulțumire, în contra amestecului lui San Giuliano în chestiile interne ale Austriei. Slavii vor cere explicații conțelului Berchtold în delegațiuni.

»Corriere d'Italia« scrie: Cuvintele »perfecta identitate de vederi«, din comunicatul oficial asupra întrevederii sunt în concordanță cu realitatea istorică a evenimentelor din Balcani, cari au dovedit valoarea programului italo-austriac pentru apărarea intereselor comune ale celor două State în Adriatica și Orient. Durabilitatea acestui acord s'a întărit prin aprobarea Germaniei

Conferența episcopilor gr. cat. la Blaj. Pe 25 a l. se va întruni conferența episcopilor gr. cat. români la scaunul mitropolitan din Blaj. La conferență vor participa toți episcopii sufragani, cari vor sosi cu o zi mai înainte, însoțiți de câte un dignitar bisericesc gremial.

Contele Tisza a fost primit luni în audiența de Maj. Sa. Reîntors la Budapesta a declarat că, deși Maj. Sa pare săibit de boală, este în plinătudinea puterilor sale și are același interes viu față de afacerea statului, ca și înainte de îmbolnăvirea sa.

Congresul naționalităților nu se va ținea. »Az Est« primește din cercurile deputaților naționaliști (P!) informația, că planul întrunirii congresului naționalităților a fost abandonat. Am dori ca biroul comitetului partidului național să publice un comunicat în chestia congresului naționalităților, ca să se pună odată capăt știrilor necontrolabile, cari circulă prin presa ungară și streină.

Pentru cercurile electorale ale comitatului Brașov s'a stabilit comisiunile, cari vor avea să examineze pe viitori alegători în ce privește cunoștințele lor în scris și cetit. În nru de mâne vom publica cu numele pe membrii acestor comisii cari i-și vor începe activitatea în 1 Mai st. n.

Aviz deci preotimes, învățăto-rimei și frontașilor noștri dela oraș și sate, ca să facă cea mai estinsă propagaunda, ca toți Românii ștutori de carte, cari intrune-c condițiunile din noua lege electorală, pe cari le-am publicat în nrii trecuți, să stea gata în vederea acestor examene, dea care va depinde îndreptățirea lor de a fi luați în lista electorală pentru alegerile din anul viitor.

Delegațiunile. Căătoria Maj. Sale la Budapesta, pentru a fi de față la deschiderea delegațiunilor, s'a amânat deocamdată din cauza îmbolnăvirii Monarhului. Un comunicat oficial anunță, că membrii delegațiunilor vor fi primiți în palatul din Buda de către arhiducele Franz Ferdinand.

Conflictul între Statele Unite și Mexic.

Mobilizarea armatei americane. Telegramele mai nouă ne aduc din Washington știrea, că președintele republicei Mexico, Huerta, răspunzând ultimului Statelor Unite, a respins în mod formal cererea Statelor Unite de-a saluta fără rezervă drapelul Uniunii, pretinzând ca și vasele de războiu ale Statelor-Unite să tragă salve, când li se vor da onoruri de cătră vasele americane.

În urma acestui refuz ministrul de războiu al Statelor Unite a dat ordin de mobilizare.

Iată telegramele mai nouă asupra stadiului acestui conflict:

New-York, 21 April. Ministrul de războiu a dat ordin generalilor să fie gata pentru mobilizare. În toate părțile mulțimea asediază redacțiile ziarelor, așteptând știrile, pe cari le primesc cu satisfacție. Președintele Wilson va explica incidentul în fața congresului și va cere imputernicire pentru blocarea coastei Mexicului. Miercuri vor fi în fața Mexicului 38 de vase cu 17.860 oameni și alte 12 vase cu 4.650 oameni. Dacă Huerta nu va ceda nici în fața acestei demonstrații, trupele vor fi debarcate. La Texas și la granița de Sud trupele americane sunt gata să intre în Mexic.

Washington, 21 April. Vaporul de războiu »North Dakota« a plecat spre Tampico, precum și Mississippi, Prairie și Dixie și o flotilă de torpiloare. Statul major al armatei și cel al marinei sunt ocupate cu elaborarea planurilor de războiu.

În mesajul privitor la Mexico, președintele Wilson cere congresului autorizația de a întrebuița forțele armate ale țării spre a menține onoarea și demnitatea națiunii. În timpul acesta flota e pe drum spre apele mexicane spre a face represaliile proiectate. Cabinetul deliberază despre blocarea porturilor mexicane și alte măsuri pașnice.

Houston (Texas), 21 April. A doua divizie din armată, compusă din 10.000 de oameni a primit ordinul de a pleca imediat la Galveston unde vasele de transport sunt gata.

Vera Cruz, 21 April. Șeful statului major al flotei din Atlantic s'a dus la comandantul trupelor federale mexicane din Vera Cruz și la comandantul portului, cerându-le să învite toate vapoarele de comerț să parșească acest port. Consulul Statelor Unite a invitat pe toate femeile streine să caute adăpost pe vapoarele din port.

Londra, 21 April. Ziarul »Times« anunță că Anglia, Germania și Statele-Unite au luat toate măsurile pentru salvarea vieții și avutului supușilor lor din Mexic. Ei au fost invitați să se baricadeze în casele lor până la noui dispoziții.

Situația în Albania s'a agravat.

Telegrame din Durazzo anunță, că situația în întreaga Albania e din cele mai critice.

Noul Stat e amenințat la Sud de epiroți, la Vest de sârbi și la Nord de muntenegreni.

La Tuzi bande muntenegrene au atacat cu artilerie și tunuri pe albanezi.

Pustiirile făcute în ținuturile triburilor Hoti și Gruda sunt foarte mari. În Epir liniștea e numai aparentă. Ofiterii greci trimit pe soldați în ajutorul insurgenților, cari se adună la Argirocastru.

Ziarului »Corriere della Sera« i se telegrafiază din Durazzo următoarele:

Știri sosite din nordul Albaniei anunță că cete de muntenegreni au trecut pe teritoriul albanez, unde se dedau la jafuri și omoruri. Guvernatorul orașului Scutari, colonelul englez Philip, a trimis un detașament de o mie de oameni, dintre trupele internaționale, în contra muntenegrenilor.

O notă a Puterilor.

Reprezentanții Triplei Alianțe au prezentat luni la Londra, Paris și Petersburg răspunsul acestui grup de Puteri la nota Greciei adresată tuturor Puterilor la 22 Februarie și 31 Martie st. n. Textul răspunsului Triplei Alianțe concordă cu cel al Triplei Înțelegeri.

În nota lor Puterile somează în primul rând pe Grecia să-și retragă, imediat, trupele din Epir. Nota Puterilor se unește într-o parte cu hotărârile conferinței dela Londra.

În al doilea rând notase va referi la chestiunea insulelor din Marea Egee. Puterile spun că insulele Chios și Mitilene nu pot rămâne sub suzeranitatea Greciei; numai astfel aceasta ar putea fi împiedicată de a fortifica insulele.

Contele Apponyi despre Mihai Viteazul. Societatea Emke, al cărei președinte este contele Apponyi, fostul ministru de instrucție, a ținut Duminecă o adunare la Cluj, în care s'au discutat și chestiuni politice internaționale.

A vorbit și contele Apponyi, care a spus următoarele despre mișcarea Ligei Culturale din București:

Este o mare deosebire între activitatea societății noastre și cea a Ligei Culturale românești. În vreme ce noi lucrăm pentru întărirea statului nostru și nu cântim (?) în contra altui stat strein, cei dela București sunt pătimași. Ei agită în contra Ungariei.

În București se află statuia lui Mihai Voevodul, care ține în mână o sabie. Avem și noi aci, în Cluj, statuia regelui Matia Corvinul care ține, deasemenea o sabie în mână, gata să se măsoare cu Mihai Voevodul.

Strașnică amenințare!

Suveranii Angliei au sosit ieri după amiază la Paris, unde au fost primiți cu onoruri deosebite și cu mare înflăcțire de poporația capitalei france.

tori și creatori de bunuri, cunosc numai durere și trăsce departe de orice bucurie.

Alături de speranțele și interesele care i mână în organizațiile lor de clasă, o întreagă lume de frumșeți se deschide prin artă în armonia muzicală ei îndepărtată și ricie a unei alcătuirii de armonie socială. Pentru această îndepărtată armonie ei își sacrifică întreaga viață, încredințată și-au îndepărit datoria și cu siguranță jertfa lor va folosi generațiilor viitoare, prin eforturile cărora se va continua drumul spre același ideal.

Tecreticlanii interesați, cari spun că masele vor uide arta, ar fi trebuit să vadă răspunsul artistic al acestui cor de 300 de muncitori germani, în fața a 8000 le persoane. Dacă arte marșelor nu se poate ridica până la culmile rafinării și subtilității secolului nostru de nevroză și libertinaj, ea creiază aceiași armonie sublimă a operelor nemuritoare.

Acest concert al celor 300 de muncitori din orașul lui Heine, care a dovedit și puterea de muncă și perseverența rasei germanice, are însă o însemnătate socială internațională, care depășește limitele unei manifestațiuni artistice populare.

Muzica înducește moravurile oamenilor, dar ea poate apropia popoarele cari se dușmănesc. Anglia a fost dușmana seculară a Franței. Pentru a dovedi aceasta nu trebuie a descrie războaiele crude din secolele îndepăr-

tate dintre cele două țări nici umilintele și înălțirile pe cari Anglia le-a adus Franței.

Până la începutul veacului trecut statul maior francez privegea cu aceeași grăje coastele Angliei ca și frontiera estică. Prin campanii de presă, prin intruniri, prin studii aprfundate atât în Franța cât și în Anglia, cei cari au înțeles adevăratele interese ale patriilor lor au reușit să distrugă toate prejudecățile și să vindece toate rănile, astfel că Anglia a încetat să mai fie »perfidul albion« și a încheiat cu Franța o »înțelegere cordială«

Jiguirea gravă, pe care Germania a adus-o Franței, este de dată mai recentă. Poporul francez nu poate uita cum i s'au su'u prin forță două provincii. Dacă înțelegerea cu Germania nu se poate face cu atâta ușurință ca înțelegerea cu Anglia, asemenea manifestatiuni favorizează opera de pace. Prin vizite reciproce și prin luminarea opiniei publice din ambe țări, se poate face ca conflictul latent, urmărit a răpirei Alsaciei și Lorenei acum 43 de ani, să se tranșeze nu prin gâul de moarte al tunului și printr'o hecatombă de cadavre, ci printr'o înțelegere reciprocă.

Ori cât de pesimiste ar fi unele manifestări, totuși nu trebuie să disperăm. În toamna anului 1870, când în camera deputaților din Paris, primul ministru Olivier declară că accepta războiul cu »inima ușoară« — cuvânt care l va urmări de-a cursul veacurilor, deși el a încercat printr'o serie de vo-

lume asupra »imperului liberal« să arate asupra cui cade vina înfrângerii — mulțimea străbate străzile și marile bulevarde în strigătul sinistru »la Berlin«. Ce crudă a fost însă deșteptarea tuturor Franța ingenunchiată și umilită. Parisul căte-va luni sub stăpânire străină. Două provincii pierdute, 5 miliarde tribut învingătorului.

Azi însă poporul parizan luminat de învățăturile unei lumi nouă, primește cu aclamații pe germanii cari au venit la Paris. De aceia nu trebuie să disperăm, să avem încredere în forțele democrației franceze și germane, cari într'o eventualitate tragică în viitorul înnourat, vor putea impune a se regula în pace grava chestiune a Alsaciei și Lorenei.

Voi păstra însă veșnic în suflet amintirea căpelor de intensitate suflet-ască, trăite în sala »Trocadero« ascultând pe acești umili și modesti artiști, cari îmăpăreau ca apostolii celui mai cald și înalt umanitarism.

Aristide Briand »realistul revoluționar, care ajuns prim ministru al republicei, a căutat să înfrângă forța organizațiunilor foștilor săi tovarăși nu mai vorbise în Paris din vremea când agta sub cuteie steagul roșu. Acum în preajma alegerilor când lumea politică era încă sub impresia ultimelor evenimente, Briand a anunțat că va vorbi la o întrunire în cartierul Montmartre.

De câte ori Briand vorbește în orașele din provincie, intrunirile sale sunt sabotate de către muncitorii și ei

nu poate vorbi decât sub paza forțelor polițienești.

Nici această întrunire, pe care Briand o anunța în cartierul tradiției revoluționare, nu putea fi lăsată fără răspuns din partea muncitorilor. După cum la Saint-Etienne și Havre i s'au făcut puternice manifestații ostile, aceiași soartă li aștepta și în Paris.

Populația muncitoare a Franței și în special a Parisului nu-i poate lerta lui Briand, că după ce a fost cel mai cald apărător al revendicărilor ei, și-a trădat partidul pentru a se apropia de forțele reacționare ale țării, nu-i poate lerta toate ilegalitățile și asuprițiile din timpul ministeriatului său. De aceea populația muncitoare a Parisului a voit să reamintească lui Briand că sunt trădări cari se pedesc.

Pentru a putea avea loc întrunirea, poliție și armată au fost concentrate. Întreg cartierul părea a fi în stare de asediu.

Totuși s'au putut adupa câteva mii de cetățeni, cari de departe au avut glas atât de puternic pentruca Briand în mijlocul prietinelor săi actuali să audă ocara și blestemul prietinelor săi de odinioară, pe cari nu numai că i-a trădat în modul cel mai laș dar chiar i-a trimis în închisorile republicei.

»Ședea-lec de box strag o lume numero-să care vine pentru a admira nu numai pricepera profesională, cât

Marea întrunire a Sașilor Sibieni.

Majoritatea alegătorilor Sibieiului aprobă politica dep. Rudolf Brandsch. — Eșecul politicii oficiale săsești.

Adunarea alegătorilor sași din cele două cercuri ale Sibieiului, ținută Duminecă, înseamnă o nouă orientare în viața politică, atât de circumspectă până acum, a compatrioților noștri sași. Cu o majoritate zdrobitoare, două din trei părți a alegătorilor sași prezenți, s-a primit propunerea de a se lua simplu la cunoștință eșirea deputatului Sibieiului Rudolf Brandsch din partidul muncii și s-a respins cu indignare contra-propunerea, care cerea, ca deputatul Brandsch să-și depună mandatul.

Respingerea a acestei propuneri înseamnă indirect un vot de încredere la adresa dep. Brandsch și aprobarea politicii sale, ceea ce va avea de urmare pentru viitor împărțirea alegătorilor sași în două tabere contare, nu numai în cercul Sibieiului ci în toate centrele săsești.

Faptul acesta este de o deosebită importanță, fiindcă el înseamnă ruperea cu politica tradițională săsească de până acum și îndrumarea politicii săsești pe căi noi, mai salutare și mai prielnice pentru marea chestiune a naționalităților din Ungaria.

Din parte ne nu putem decât să salutăm cu satisfacție noua mișcare pornită în sinea Sașilor ardeleni, căci ea ne dovedește emanciparea de sub o politică, care a fost atât de păgubitoare intereselor adevărate a e naționalităților nemaghiare, și o apropiere în viitoarele lupte politice între Români și Sași.

Despre decursul adunării de Duminecă avem următoarele amănunte:

Decursul adunării.

Adunarea alegătorilor sași din cele două cercuri ale orașului Sibiu s'a deschis Duminecă la orele 3 p. m. de către președintele Kreissausschuss-ului sibiian, dl. Dr. Iulius Orendi. Spațioasa sală dela «Gewerbeverein» era ticsită de lume imensă. Alegătorii sași s'au prezentat aproape în număr complet și de pe fețele și după gesturile lor se vedea agitația colosală, de care erau cuprinsi. Poate niciodată alegătorii sași nu și-au stat atât de dușmănos față în față, ca la această adunare care era chemată să ia o decizie: sau politica oficială săsească sau politica adepților dep. Rudolf Brandsch, care înseamnă emanciparea alegătorilor sași de sub tutela unei politici de căpătâială, lipsită de demnitate și de conștiință națională.

În decursul adunării a și izbucnit dușmănia între cele două partide, cari își stăteau față în față, într'un mod cum nu s'a mai văzut la Sași. Nu o dată se auzeau din public strigăte de »Puiu!«, »Țineți gura!«, »Afară cu el!« la adresa oratorilor, cari condamnau politica dep. Brandsch.

Președintele Dr. Iulius Orendi deschizând adunarea a motivat convocarea adunării, a cărei scop este să-și spună cuvântul în chestia eșirii dep. Brandsch din partidul muncii. Fie pe scurt istoricul recentelor evenimente din cameră și acoră cuvântul dep. Brandsch, ca să arate motivele, cari l-au făcut să iasă din partidul muncii.

și jongleria și «academia» șampionilor internaționali. Într'un oraș în care alături de belșugul și luxul excesiv al unora, sunt mil de nenorociți flămânzi, cari trăiesc în cea mai crudă și mai disperată mizerie, într'o sală imensă unde poți vedea numai cum doi oameni se lovesc până la sânge și-și zdrobesc fața și membrele, lumea se îngheșue plătind locul cel mai eficient 15 lei, cel mai scump 200 lei.

Într'o seară la casa acestei săli se poate aduna până la 180000 lei.

Oh! și să nu credeți că aci aleargă poporul desp și care se înșiniază că dorește plăcerile abjecte și brutalitate, aci veți vedea eleganțele mondului parizian, aci vin redactorii speciali ai ziarelor pentru dări de seamă.

Astfel aci aleargă lumea pentru aceleași plăceri estetice cari mânuie pe strămoșii noștri romani în circuri, unde gladiatoarii se luptau până când ucideau adversarul pe care soarta îl alesese, plăceri cari în timpul nostru inspiră desigur și oroare.

Și când cei bogați cheltuiesc astfel zeci de mil de lei, mizeria se desfășoară de-a lungul întregului Paris, pretutindeni strecurându-se sfâlnic umbrele adrențuite și infomate.

Întrun discurs mai lung și des aplaudat dep. R. Brandsch însuși cauzele cari l-au făcut să părăsească partidul muncii. Aceste motive sunt:

1) *statificarea administrației și numirea funcționarilor administrației, un fapt care stă în contradicție cu programul partidului popular săsesc și înseamnă o catastrofă pentru Sași.*

2) *neexecutarea legii de naționalități, susținută pe față de contele Tisza, care stă deasemenea în contradicție cu programul săsesc, în care executarea legii de naționalități formează un punct cardinal.*

3) *răspunsul ofenzător al contelui Tisza dat dep. Kopony, care a fost părșit de ceilalți deputați sași.*

În continuare dep. Brandsch arată că atitudinea sa politică n'a stat în contradicție cu interesele săsești, pe cari le-a reprezentat întotdeauna. A ținut însă cumpănatul cu programul politic săsești, să ia în apărare și pe Șvabii din Ungaria, ceea ce au făcut-o de altfel în trecut și alți deputați sași, ceea ce însă n'a fost pe placul lui Tisza, care dorea să nu-l mai vadă deputat. Această dorință a lui Tisza însă nu o va împlini, căci nu Tisza l-a dat mandatul ci alegătorii săși. Ar comite o trdare națională, dacă ar renunța la mandat. Dar nici clubul deputaților sași n'are îndreptățirea să-i ceră depunerea mandatului, căci o situație bolnăvicioasă politică ca acest club să dirigeze din Budapeșta politica săsească. Încheie, promițând, că și în afară de partidul muncii va ține cont de programul partidului popular săsesc și recomandă spre primire propunerea »Kreissausschuss-ului, prin care se ia la cunoștință eșirea sa din partidul muncii.

Dep. N.ugeboren cere într'un discurs mai lung respingerea propunerii »Kreissausschuss-ului pe motiv că ea în direct conține un vot de încredere la adresa lui Brandsch, ceea ce este în detrimentul lamurii situației politice a poporului săsesc.

Prof. W. Schuller prezintă o contra-propunere, în înțelesul căreia dep. Brandsch să fie provocat a-și depune mandatul. (Cetirea acestei propuneri e însoțită cu violente proteste și apostrofări la adresa oratorului).

Dep. Dr. R. Schuller sprijină pe lângă neconținutul întreprinderi, această propunere. În cele din urmă e și el să renunțe la cuvânt, căci aderenții lui, Brandsch luaseră o atitudine amenințătoare.

Șiful »Kreissausschuss-ului Iulius Orendi încearcă să liniștească spiritele apelând la solidaritatea Sașilor Sibieni.

Dr. D. Czekelius respinge atacurile dep. Schuller la adresa lui Brandsch. Mai vorbesc K. Roth, care dă unele explicații, dechântul A. Schullerus, care se ațură din motive de oportunitate la propunerea prof. Schuller și pr marul Dörr, care este pentru propunerea de a se lua simplu la cunoștință eșirea dep. Brandsch din partidul muncii.

Nu mai fiind nimeni anunțat la cuvânt se pune la vot propunerea »Kreissausschuss-ului, care se primește cu mare majoritate.

Deputatul R. Brandsch se face mari și entuslaste ovațiuni.

2448 candidați de deputați. La alegerile românești parlamentare din Franța s'au anunțat cu totul 2448 candidați, un număr care nu s'a mai înregistrat până acum la noi o alegere în Franța. În medie se vor lupta deci pentru câte-un mandat patru candidați.

De altfel a avea o musculatură puternică și o putere de taur, cumpănește mai mult decât forța creatoare a genului. Pe când atâștii artiști și gânditori se sting în cele mai înguste mansarde, Charpe tier, fost muncitor minier și actualmente șampionul boxului internațional, a câștigat din 1907 până acum rotunda sumă de 500.000 lei.

După ultimele succese avute, angajamente strălucite în vin de pretutindeni, oferindu-i-se onoruri regești.

Și pe când mil de nenorociți dorm pe sub podurile Senei sau în promiscuitatea și murdăria azilurilor de noapte, Charpentier își duce de-a lungul oceanelor și continentelor, faima pumailor săi puternici, care i se pitește cu sute de mil de lei.

Paris, April 1914.

Alecu Nicoară.

ȘTIRI.

— 9 Aprilie 1914.

Dela excursioniștii liceului nostru primim următoarea scrisoare datată în Florența 17/IV:

Am ajuns cu bine la Florența, orașul vestit, al Medicilor, pentru muzeele și monumentele sale de artă. Am vizitat: Porticul »Loggia dei Lanzi«, Palazzo vecchio cu Galleria degli Uffizi, »Domul« San Marco (»Savonarola«), iar a doua zi (Vineri în 17/IV) am fost la Muzeul arheologic egiptean-etruscic, apoi la »Galleria Pitti«. Având parte de un timp frumos, am făcut plimbări la Fiesole (mânăstirea), la Piazzale (monumentul lui Michelangelo) și la grădina publică. Dintre bisericile am mai vizitat S. Croce cu monumentele lui Michelangelo, Dante, Machiavelli și Galilei; apoi biserica S. Lorenzo cu monumentul lui Donatello și crupa Medicilor, care ne-a atras atenția prin bogăția, în care e lucrată. Cripta aceasta au făcut-o Medicii cu scopul, ca să aduă osîmintele lui Iesu-Cristos acolo. Toți suntem bine — R. Prișcu cl. VII gim.

— Sâmbătă după încheierea ziarului am primit următoarea telegramă: *Am sosit toți bine în Roma — Dr. Blaga, prof.*

Aniversarea nașterii M. S. regelui Carol. La Mitropolie, în București s'a oficiat alături de către mitropolitul Kocon asistat de întregul cler metropolitan un Te-Deum, cu prilejul împlinirii a 75 ani dela nașterea M. S. regelui Carol. După terminarea serviciului religios, la care pe lângă dâni miniștrii, corpul ofițeresc superior al garnizoanei Capitalei, înalți funcționari etc. a luat parte și întreaga suită a principilor spanioli sosiți la București pentru a prezenta regelui Carol numirea Sa ca comandant al unui regiment spaniol, — a urmat defilarea companiei de onoare în fața dîui general Gherghiu, care a ținut în urmă trupelor o cuvântare ocazională. După terminarea parăzii, dâni miniștrii au prezentat au veranului, la palatul regal felicitările și urări de lor. Au prezentat felicitări toți dâni miniștrii plenipotențiarilor reprezentanți ai țării lor, cum și misiunea spaniolă condusă de A. S. infantul Alfonso de Bourbon. Un registru a fost pus la dispoziția tuturor persoanelor cari au dorit să se încrie.

Serviciu religios s'au ținut din acest prilej, pe la toate bisericile din țară.

— Aniversarea de 75 ani a M. S. regelui Carol a fost sărbătorită și la legațiunea română din Berlin. La masa oficială, oaspeții dîui Beldiman ministru român din Berlin erau între alții: principele Carol al României, principele moștenitor german cu suita, se cretarul de stat Lawow, mai mulți miniștrii, înalți dignitari, și ofițeri superiori precum și ofițeri români prez a i în armata prusiană împreună cu personalul legațiunii.

D-l von Jgow a rostit un toast foarte cordial și călduros, bând în sănătatea Regelui Carol, iar ministrul României, dl. Beldiman a rostit un toast în care a ținut raporturile strânse între cei doi Soverani din Casa d. Hohenzollern, care au dat probă în cursul evenimentelor din anul trecut, și a terminat bând în sănătatea Impăratului Germaniei.

Muzica primului regiment de artilerie al gârzei, care acântat în timpul prânzului, a executat atunci imnurile naționale române și germane.

Boala monarhului nostru. De Vineri începând starea nesatisfăcătoare a sănătății monarhului Francisc Iosif începuse a răspândi îngrijorări. Medicii au constatat, că în urma unei răceli se formase un focar de catar în lăun superior al plămânului drept. În zilele din urmă însă starea monarhului a început a da spre bine, așa că din ultimul buletin medical, de ieri, rezultă că, după un somn liniștit peste noapte, atât starea forțelor cât și pofta de mâncare a monarhului au sporit. Medicul de Curte Dr. Kerzl a declarat, că orice pericol poate fi considerat ca trecut.

Starea sănătății principelui Ferdinand al României. A. S. R. principele Ferdinand al României își contractase acum câteva zile o răceală, care începea a fi tot mai pronunțată. A. S. R. se află acum aproape complet restabilit. Totuși, ca măsură de precauțiune, medicii l-au prescris câteva zile de odihnă.

Albanezii din România voluntari în Albania. Albanezii din București au ținut Vineri după amiază o întrunire spre a lua o hotărâre față de evenimentele ce se desfășură acum în Albania. La întrunire au luat parte pe lângă comitetul coloniei albaneze din București și câțiva delegați sosiți zilele acestea dela Valona, cari au comunicat albanezilor din București cele întâmplate în timpul din urmă în țara lor, au descris masacrele din Corița și au făcut apel la toți albanezii din România să

vie în ajutorul fraților lor din patriamumă.

Față cu pericolul care amenință pe albanezii din Albania, frații lor din România s'au hotărât să se înroleze ca voluntari într'un număr cât mai mare, spre a lupta împotriva bandelor grecești. La întrunirea de Vineri s'au înscris ca voluntari pentru a pleca fără întârziere în Albania, aproape două sute de tineri albanezi, față de cari colonia albaneză din București a luat hotărârea să le pună la dispoziție armamentul necesar cu care aceștia să se ducă să-și apere patria. În acest scop comitetul va acorda trei sute de mii lei pentru cumpărarea de arme și se va lansa totodată o listă de subscripție iar din fondul care se va aduna comitetul va cumpăra cai și munițiile trebuitoare.

Albanezii din România au mai luat hotărârea să lanseze un manifest către toți albanezii din străinătate, invitându-i și pe aceștia să se înroleze ca voluntari și să facă toate sacrificiile bănești, cu cari să vină în ajutorul patriei-mur.

Cei aproape două sute de voluntari albanezi din România vor pleca în Albania cel mai târziu la 15 Aprilie v.

Sosirea misiunii spaniole în București. A. S. R. infantul Alfonso de Orleans și soția sa principesa Béatrice, însoțiți de casa lor civilă și militară, trimiși în misiune de M. S. regele Spaniei spre a remite M. S. regelui Carol al României însemnele de comandant al unui regiment spaniol, au sosit în București Duminecă seara. Misiunea se compune din generalul de Lawe (cu fîca sa ca domnișoară de onoare a principesei Béatrice de Orléans), colonelul Mourello, maior Lopez, căpitan de Lawe și locotenentii Abella și Toca.

La primirea ce li s'a făcut pe peronul gării de Nord, frumos pavoazăată cu steaguri spaniole și române, se aflau dâni miniștrii, mai mulți ofițeri superiori și o delegație a »Ligiil latine«. La orele 7 au sosit A. A. LL. R. I. principesa Maria și Marioara și cinci minute mai târziu a sosit și M. S. regele.

După descinderea din vagon a principilor spanioli, suveranul a strâns călduros mâna A. S. R. infantului Alfonso și a sărutat pe Principesa Béatrice. M. S. Regele a prezentat oaspeților pe toți generalii comandanți din garnizoană. Regele însoțit de A. S. R. Principele de Orléans au trecut apoi în revistă compania de onoare. În acest timp, muzica intona imnul regal spaniol, soldații strigau »Eura« iar mulțimea de pe peron saluta prin urale călduroase pe iluștrii oaspeți. Întreg drumul spre palat l-au făcut între ovațiile insufletește ale mulțimii.

Perchea princiară spaniolă va rămâne ca oaspeți ai Suveranilor români timp de trei săptămâni.

Strada »Bucarest« în Paris. »Universul« primește din Paris următoarea informație: S'a hotărât, după inițiativa luată de consiliul municipal ca începând din luna Iunie a. c. »Avenue Monceau«, Arond VIII (Cartier nobil) să-și schimbe numele în »Bucarest«.

Cercul morții executat de un aviator român. Din Paris se anunță: Aviatorul român Savof (?) (pare o greșală în loc de Savu — n. Red.) trimis de Liga națională aeriată română pentru a se antrena la exercițiile de sbor răsturnat, a făcut alături dimineață de 10 ori »looping-the-loop«. Iși va continua antrenarea în săptămâna viitoare.

Un puternic incendiu a izbucnit în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă la fabrica de vagoane din Dobrița. Atehierul Nr. 5 împreună cu toate vagoanele aduse acolo pentru reparație a fost distrus de foc. Au ars 180 vagoane de povară, 4 vagoane pentru persoane și 45 vagoane Pullmann. Cauzele focului nu se cunosc încă. Pagubele se urcă la un milion și jumătate coroane.

Executarea lui Rozor. Alături a sosit în Alba-Iulia călăul Bali Mihály, pentru a executa a 29-a sentință de moarte prin streang de când dânsul ocupă funcțiunea de călău. Și acest al 29-lea ca'didat al morții prin streang va fi George Rozor, ucigașul părinților săi, care azi Miercuri, își va lua sfârșitul din mâinile călăului. Ultima dorință a ucigașului a fost, ca să i se dea halnele lui, nevrând ca pe cei ce-l vor vizita în ziua cea din urma a vieții, să-i primească în uniforma de rob.

— Mă bucur — a spus ucigașul procurorului, care l-a vizitat în celulă — că se termină astfel lucrul și că nu va trebui să-mi petrec viața întreagă în închisoare.

Teatrul în Săliște. Reuniunea pompierilor voluntari din Săliște aranjează la Duminecă Tomii (13/26 Aprilie c.) o producțiune teatrală în sala școlii. Se va juca piesa: »In lumea de azi«, comedie de moravuri în 4 acte, de Zoe Verzea. Începutul în 7 ore seara. După producțiune urmează joc. Prețurile de intrare: Scaunul în loge 2 cor., loc I 2 cor., loc II 1.50 cor., loc III 1 cor.

loc de stat 60 fl. Biletele se vând în prăvălia V. N. Țintea succesorii și seara la casa.

Convocare. Membrii despărțământului »Panciova« al »Asociațiunii« pentru literatura și cultura poporului român, precum și alți interesați sunt invitați la adunarea cercuală ordinară, ce se ține în 7 Mai 1914 c. n. la 10¹/₂ ore a. m. în localul școlii comunale din Uzdin cu ordinea de obișnuită.

O ciocnire de aeroplan a avut loc Duminecă, la aerodromul din Paris. Un monoplan condus de aviatorul Deroye, care avea ca pasager pe D'Albin s'a ciocnit cu un alt aparat pilotat de Bidaut al cărui pasager era Peladan. Aparatul lui Deroye a explodat și atât pilotul cât și pasagerul său și-au pierdut viața, cadavrele lor fiind aproape complet carbonizate. Bidaut cu pasagerul său au fost grav răniți.

Conferință economică internațională Ziarul londonez »Times« anunță că cercurile parlamentare engleze se ocupă de mai mult timp cu ideea de a convoca o conferință economică internațională la fel cu conferința internațională pentru pace. Englezii lucrează cu multă râvnă în această direcție și au cerut parlamentarilor europeni să trimită delegații la o conferință ce ar fi să se țină în scopul amintit. Această conferință va avea loc numai dacă toate statele vor declara că aderă la propunerea Angliei și-și vor fi designat delegații.

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Trupa germană din Brașov. Zilele aceste trupa Bader a dat două reprezentații, cari li fac cinste. »Magdalena«, piesă populară în 3 acte de Ludovic Thoma (redactorul revistei »Simplicissimus«) una din ultimele lucrări ale feundului scriitor bavarez, este o dramă puternică. O teră delicată, tratată cu vigoare. Nu mai e satiricul meșcator din »Simplicissimus«, fără doară atunci, când descrie pe tânărul preot catolic, lipsit de experiență vieții. »Magdalena« e o fată dela țară, înșelată de iubitul ei, ajunsă în vâltoarea orașului mare. După greșelile ei, aproape inconștiente, (ajunge și în lupanar) e dusă cu puterea în sat la parinții ei, doi oameni cinstiți, cărora li se năruie cerul pe cap de rușine. Acum începe lupta grozavă între satul i treg și între parinți »Magdalenei« pe deoparte, între fata cinstită și cea necinstită pe de altă parte. Mama moare de supărare. Tata promite nevestei sale pe patul de moarte că nu va da afară din casă pe fiica răfătată. Fiica vrea să ajungă în răz și în șirul oamenilor cinstiți. Iși dă osteneala, munceste în rând cu tatăl ei. Dar dușmanul pădese!

Primarul rămânește la petecul de moșie al bătrânului și — ca să pună mâna pe palma de pământ — nu se dă înapoi dela nimic; învârată întreg satul împotriva Magdalenei și — indirect — a tatălui ei, ca acesta să ia lumea în cap. Întârziat la extrem, mul cinstiți se opune satului întreg va sta pe gila sa de pământ, fie ce va fi. Dar intervine uria satului »Magdalena, care a încercat să se apropie de un flăcău din sat, dar a fost respinsă brutal — încearcă să fugă și încearcă să ajungă la bani prin toate mijloacele, chiar și prin vîdarea trupului ei) — proba este evidentă că Magdalena lui a pângărit și căminul părintesc — bătrânul nu se mai poate ținea de cuvântul dat nevestii sale și — își omoară fiica în vâzrul tuturor. Satul nu vrea o femeie, »perdută« în mijlocul său, o femeie, care »oere bani.« Să nu fi fost pentru bani, zice filozofia poporului, ar fi fost altceva! — încă o victimă a mîcmei de mîmă, a ignoranței. — O analiză amănunțită nu se poate da aici. —

S'a jucat satisfăcător. Mai cu seama D. Weissgruber a creat un rol, care-i servește spre laudă. Întreg ensamblul a fost bun.

Aviz. D-lor învățători din tractul Brașovului li se aduce la cunoștință, că Vineri la orele 11 a. m. se va ține o repetiție de cântări în edificiul gimnaziului român. Membrii corului sunt rugați a se prezenta în număr complet la această repetiție.

Aviz Membrilor reuniunii de cântări li se aduce la cunoștință, că săptămâna aceasta nu se ține repetiție. Viitoarea repetiție, va avea loc Marția viitoare.

Avis. La oficiul postal din Brașov Nr. 3, Șirul Spitalului Nr. 12 în urma unui ordin al direcțiunii postelor și telegrafelor din Cluj s'a prelungit primirea scrisorilor recomandate până la 8 ore seara.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu; Brăncuș & Gony Redactor responsabil: Ioan Brodea.

A sosit: un mare asortiment de haine moderne, de primavară, pardesiuri, haine pentru bărbați, băieți și copii, Costume și jachete pentru fetițe. în magazinul

Depner, Roth & Westemean,

BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 3.

Ori cine se poate convinge înainte de ași procura haine, despre calitatea bună, executarea modernă și solidă a hainelor.

Prețuri moderate fixe.

Comande din provincie se execută iute și punctual.

8-25

Atențiune.

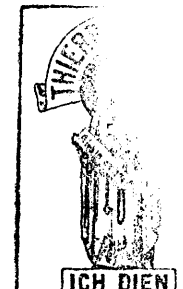
500 perechi încălțăminte, garantat solide, de bărbați, dame și copii, vând — în lipsă de loc — cu 25-30% mai ieftin, decât prețul obișnuit. Totodată atrag atențiunea Onor. public, că mi au sosit mari cantități de mărfuri de Paști în bogate și variate sortimente.

I. SABADEANU,
Magazin de încălțăminte.
10. BRAȘOV, Strada Porții Nr. 10.

8-10

Balsamul Farmacistului A. THIERRY

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch bei Rohitsch-Straße 10.

este o dntorie vindecătoare la toate suferințele de plămâni pie t, alină ostarul și peripneumonia și tusea. Are efect excelent la laringită Prin gargarizare împiedică dnteritis, răgușă etc. Vindecă frigușile, Vindecă boala de ficat st-mac intervine colic, asthna, con estuine, acroala în gât etc. Vindecă trănșii, hemoride. Are efect purgativ, curăță rinichii, excită apetitul. Servește cu succes la dureri de dinți, foalos t ca apă de gură întărește gingiile, delatură mirosul greu din gură și si-mac, dureri de cap, soimă etc. Mijloc bun contra imbricilor. Folosit extern pentru rone, foc viu, fistule, arsuri, degerături, r e. — Să nu lipsească din ni-t o casă cu deosebire când gra-reasă mlt. rmpa colera și alte epidemii. — A se adresa:

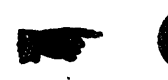
An die Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in Pregrada bei Rohitsch. 12 sticle mici sau 6 năla sau t sticla specială costă 5 K 60 b. La comande mai mari prețuri scăzute

Alifia Centifolia veritabilă.

opiesto și vindecă inveninarea sângelui, face oerația de prisos. Se folosește: la stagna-rea ergerii laptelui de prisos, dureri de piept, foc viu, suferințe vechi la picioare, oase, răni, umflături de picioare și carie: răni de lovituri, contuziuni, scoterea cor-purilor streine ca țandări de sticla, ascuii, năsip, aice, ghimpți etc., la umflături abscese, alubă, umflături de unghii, bășică, răni la picioare, răni produse de arsuri degerături, umflături de gât, răni la copii etc. etc.

2 boreane costă 3 K 60 bani, cu ramburs sau trimiterea banilor. Se capătă la farmacia J. sef v. Török și la farmasiile din Ungaria. Faî gros la Drogueri: Th. Imayer & Seitz, Kochmeister Nachf. Brüder R danovics in Bpesta. Unde nu se află depozit să se facă comanda direct la 44-50

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

Ghete americane

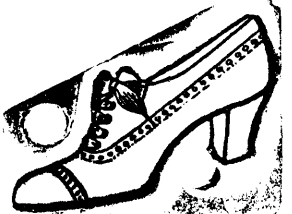
Pentru Primăvară și vară.

Novități drăgălașe elegante în asortiment bogat

- recomandă cu prețuri dela K. 9-50
- " " " " 12-50
- " " " " 16-50
- " " " " 18-50

A sosit ghetele elegante americane VERA
Magazinul cu ghete:

T. Bahmüller, Brașov Strada Porții Nr. 18.

A V I S.

În fabrica de tricotaj. Georg Foth & Cie fete mai mari află aplicare permanentă cu plată bună ca cusătoare sau în serviciul mașinelor. 1-10

Avis.

Într'un oraș mare de pe Va-lea Someșul (com. Solnoc-Dobâca), este de vânzare un Hotel cu o circulație mare. Se vînde de urgență.

Afacerea este rentabilă, fiind echis orice rizic.

Cei ce vor informații să se adreseze la farmacistul Aurel Foltinek. Nagysoukut. (Szat-máregye).

A viz.

subseannatul aduc la cunoștința On. public că am deschis în Șercaia, lângă gară un Restaurant, cu bu-ătăre es-celentă, vinuri bune, curate, bere, lichieri etc.

Se află și o-lăi pentru pasa-geri. Am și fabrică de soda și limonadă, care le recomand și al-tora spre vânzare.

Prețurile sunt foarte mode-rate.

Rog sprijinul Onor. public.

Petre Prună
2-3 Șercaia, com. Făgăraș.

De vânzare.

2 cai de muncă și 2 căruțe. Doritorii de a cumpăra să se adreseze la proprietarul: Brașov, Strada morilor c. Nr. 1. 2-3

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public, că am deschis în BRAȘOV, Strada orfanilor Nr. 13, un

Atelier de croitorie pentru bărbați.

Cu praxă și experiență câștigată în ateliere de croitorie de rangul prim pot corespunde cerințelor celor mai minuțioase, lucrez

Costum pentru bărbați, modern stofă de lână
curată cu — — — 50, 60, 70, 80 K
Jachetă — — — — — 60, 70, 80, 100 " 8-12
Pardesiuri — — — — — 50, 60, 70, 80 "
Costum de salon, frac — 70, 90, 110 "

Execut ori ce lucrare ce se ține de branșa roitoriei cu prețuri solide pe lângă responsabilitate.

Rugându-mă de sprijinul On. public semnez cu toată stima

Ioan Șerbănescu croitor pentru bărbați.

Văpsitul cel mai bun și ieftin este să văpșești singur cu vâpseli și lacuri bune, că durea și mai mult, exteriorul e mai frumos Gospodina n'are supărare și nici pierdere de vreme.

LACURI PENTRU MOBILE LACURI PENTRU PODELE LACURI EMAIL ALBE ȘI CU CULOARE

Probate de mulți ani, foarte durabile, se capătă numai la

Jul. Teutsch Magazin de Droguerie fondată la anul 1890. TELEFON Nr. 196.

COVOARE LIOLEUM PERDE E

Rânzături, albituri de pat, se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile cele mai ieftine la

TE LMANN SPEIL Târgul Grăului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de Linoleum cu lucrători experți. Lucrările de Linoleum în Hotel Coroana sunt executate de firma de sus.

Negoțnou de vâpseli de primul rang.

Aduc la cunoștința Onor. public, a vâpsitorilor de odăi și a comercianților că am deschis în

Brașovechi, strada lungă No. 9, o

Prăvălie de vâpseli și uleiuri,

bogat asortată cu toate sorturile de vâpseli.

An și un deposit de tot felul de scări.

Prețuri moderate. 85-90) Servicii solid.

N. A R S U, Vâpsitor de odăi și comerciant de vâpseli

Anunțuri

primește Administrațiunea
Gazetei Transilvaniei
cu prețurile cele mai
MERODATE.

Ionel Ciucășel
croitor de haine bărbătești
Brașov,
Târgul Florilor 18.
6-50

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei”,

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.
Administr. „Gazetei Transilvaniei”.

! Desfacere totală

concesionată de autorități !

Din cauza desface-
rei magazinului **Dumitru Berbecar,**

Numai timp scurt
urmează vânzarea totală
cu prețuri scăzute.

BRAȘOV, Strada Hirscher 7. 16-150. Telefon 487

Oarele de vânzare dela 8-12 și 2-6.